

τον θεωρεί Ευρωπαίο – δεν πρέπει να μας εμποδίζει να βλέπουμε τη θετική όψη κάποιων επιστημάνσεων του που έχουν φιλολογική αξία και σημασία, αντίθετα προς κάποιες άλλες (όπως ότι οι στίχοι του Παλαμά είναι άφογοι, ενώ οι μεγάλοι ποιητές έχουν γράψει και κακούς στίχους) οι οποίες υπονομεύουν την αξιοπιστία του βιβλίου. Ο Κ. Θ. Δημαράς τοποθετεί το θέμα σε σωστή βάση:

[...] Δεν είναι η κριτική επάγγελμά του: όπλο είναι, σαγήνη, για να χτυπήσει αντιπάλους, για να πολλαπλασιάσει τους οπαδούς: το όπλο, την σαγήνη, τα μεταχειρίζεται με μαστοριά. Είτε γράφει για τον Ρεναί και για τον Σολωμό, είτε χτυπάει τον Σουρή και τον Παλαμά, είτε εγκωμιάζει ασημότητες, οι παρατηρήσεις του στα ζητήματα του ύφους και της συγγραφικής τέχνης έχουν πάντα μοναδική βαρύτητα. [...].²⁶

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Η «Λογοτεχνική» και –μετά– «Νέα Επιθεώρηση»

Ας προχωρήσουμε τώρα στην ύλη των περιοδικών. Παρ' όλο που το επιτελείο της *Νέας Επιθεώρησης*²⁷ παραμένει το ίδιο με αυτό της *Λογοτεχνικής Επιθεώρησης*, δεν είναι σωστό να ταυτίζεται η πρώτη με τη δεύτερη. Στην πρώτη ο ιδεολογικός χαρακτήρας δεν είναι πνιγηρός ή έστω μονομερής. Ο Τέλλος Άγρας δημοσιεύει το «Τραγούδι για παλιό σκοπό» και ο Βάρναλης το πρώτο από τα τρία σατιρικά του ποιήματα, «Ο καλός πολίτης». Ο Πικρός το διήγημα «Καλπάκι», ο Χουρμούζιος (που υπογράφει εδώ με το όνομά του, Μίλιος Χουρμούζιος) τα πεζογραφήματα «Πίσω από μια λουρίδα φως», «Το τραγούδι των τροχών» και τα ποιήματα «Τα σονέττα της λευτεριάς» και (από) τις «Μπαλλάντες των κάτω μαχαλάδων».

Από τα κριτικά κείμενα ξεχωρίζουν τα άρθρα «Μια θεμελιώδης διαφορά» του Γιάννη Κορδάτου, που επικρίνει τις εντυπώσεις του Νίκου Καζαντζάκη από τη Ρωσία, το «Φιλολογία και επανάσταση» του Λέοντα Τρότσκι και το ανώνυμο «Τα εκατόχρονα του ρομαντισμού». Ωστόσο απροσδόκητη για τα ήθη της τότε Αριστεράς, να το επαναλάβουμε και εδώ, στην οικεία θέση, φαινόταν η οργή του Π. Πικρού στο άρθρο «Απο-

26. Κ. Θ. Δημαράς, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, σ. 375, 1987, 8η έκδοση.

27. Κυκλοφόρησε μόνο τέσσερα τεύχη.

